

Jalgratturikiivri kandmine elanike poolt

Mai 2007

Uuringu eesmärk ja metoodika

- Uuringu eesmärk oli teada saada
 - jalgratturite suhtumine jalgratturikiivri kandmise vajalikkusesse nii täiskasvanute kui ka laste puhul
 - jalgratturikiivri kandmine jalgrattaga sõites
 - jalgratturikiivri kasutamist propageeriva reklaamikampaania märkamine ja hinnang kampaania vajalikkusele
- Metoodika:
 - Sihtrühm: 15-74-aastased Tallinna ja Tartu jalgratturid
 - Valim: 501 vastajat: 250 Tallinna ja 251 Tartu elanikku, kes on viimase 12 kuu jooksul sõitnud jalgrattaga
 - Meetod: telefoniintervjuud (CATI meetod)
 - Küsitlusperiood: 21.-26. mai 2007

Tallinna ja Tartu jalgratturite iseloomustus

% kõikidest vastajatest

SUGU

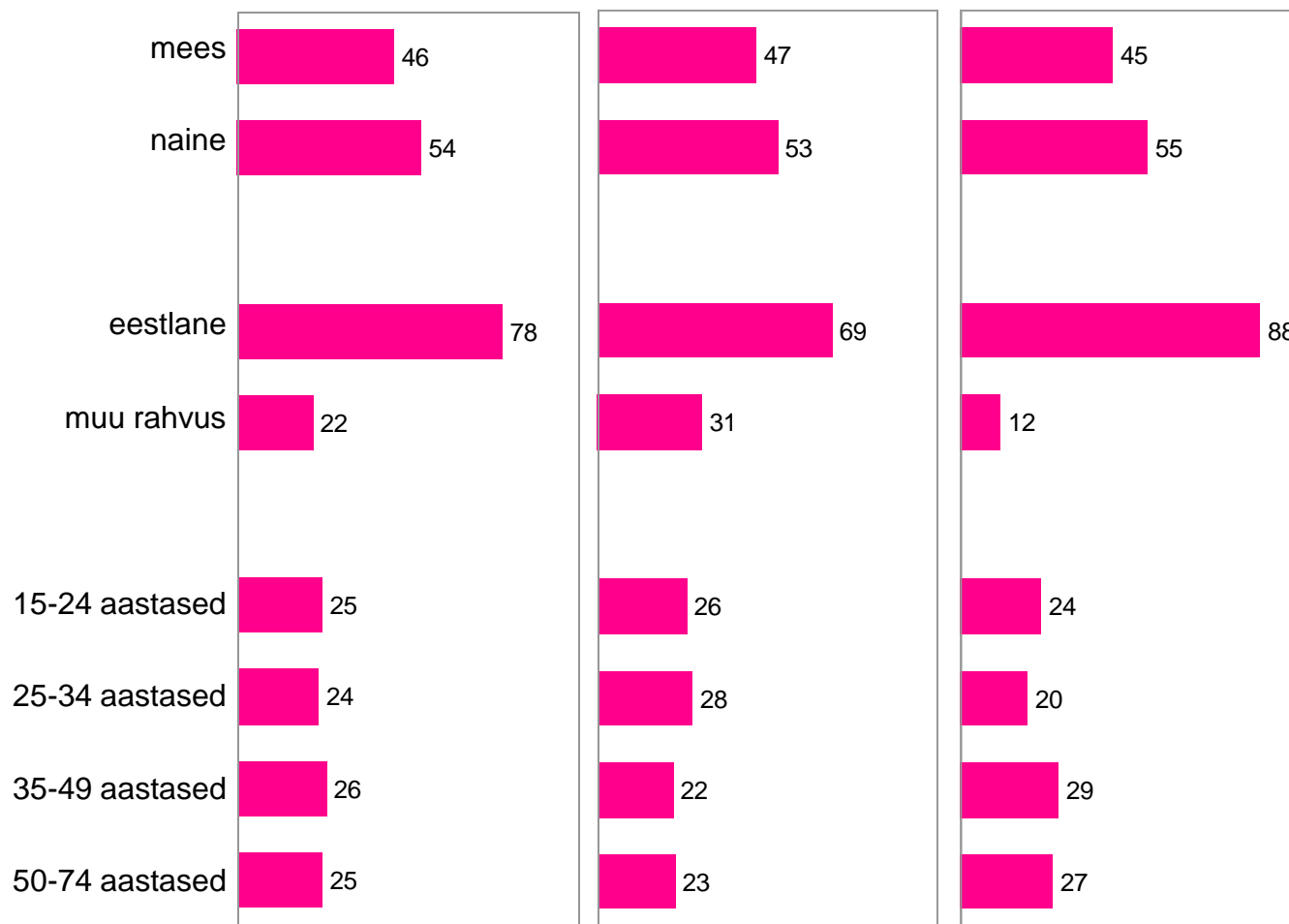
kõik vastajad

Tallinn

Tartu

RAHVUS

VANUS

hinnangud jalgratturikiivri
kandmise vajalikkusele

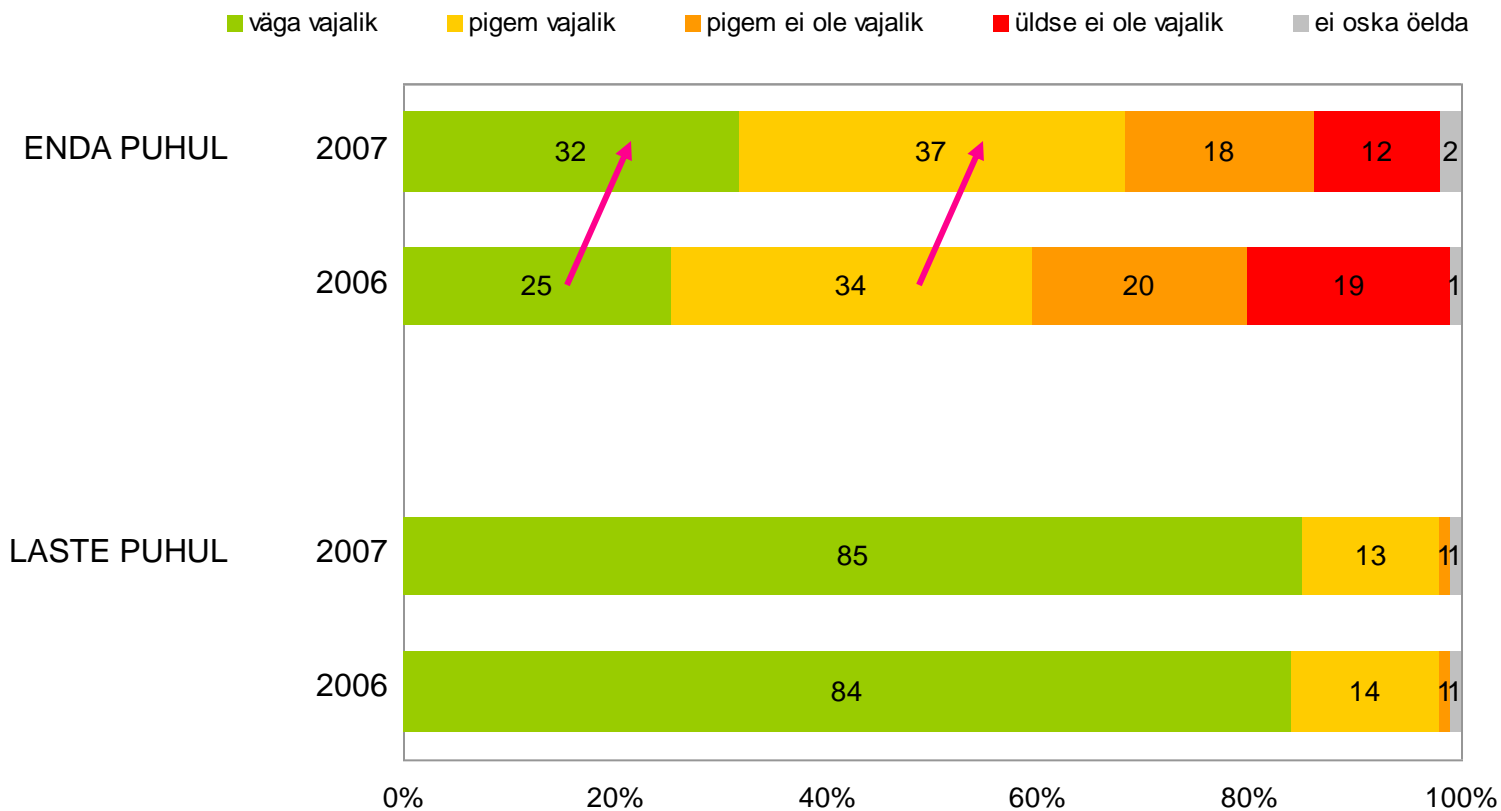

Iga kolmas jalgrattur peab kiivri kandmist väga vajalikuks

- Iga kolmas 15-74-aastane jalgrattur peab kiivri kandmist väga vajalikuks ning pisut rohkem jalgrattureid pigem vajalikuks. Võrreldes eelmise aastaga on suurenenud enim kiivri kandmist väga vajalikuks pidajate osakaal
 - väga vajalikuks peavad sagedamini naised, üle 35-aastased, eestlased ning mitte-töötavad elanikud (nt töötud, pensionärid, lapsepuhkusel olevad inimesed jne)
 - pigem vajalikuks pidajate seas eristuvad eestlased, 25-34-aastased ning Tartu jalgratturid
 - kuigi mitte-eestlaste ja noorte osakaal kiivri kandmist vajalikuks pidajate seas on väiksem kui teistes sihtrühmades, on viimase aastaga just nendes sihtrühmades positiivselt suhtujate osakaal enim kasvanud. Lisaks on märgatavalt kasvanud kiivri kandmise pooldajate hulk naiste seas
- Ligikaudu kümnendik ratturitest leiab, et kiivri kandmine ei ole üldse vajalik, nende seas on rohkem mitte-eestlasi, mehi, mitte-töötavaid inimesi ning 15-24, aga ka 50-74-aastaseid
- Laste puhul leitakse väga kindlalt, et kiivri kandmine on vajalik – 85% leiab, et lastel on kiivri kandmine väga vajalik ning 14% pigem vajalik. Võrreldes eelmise aastaga ei ole positiivselt suhtujate osakaal muutunud
 - sarnaselt eelmisele aastale sihtrühmades erinevused praktiliselt puuduvad, vaid 15-24-aastaste seas on vähem neid, kes peavad laste puhul kiivri kandmist väga vajalikuks
 - positiivne on aga see, et mitte-eestlaste hulgas on kasvanud väga positiivselt suhtujate osakaal 75%-lt 83%-le

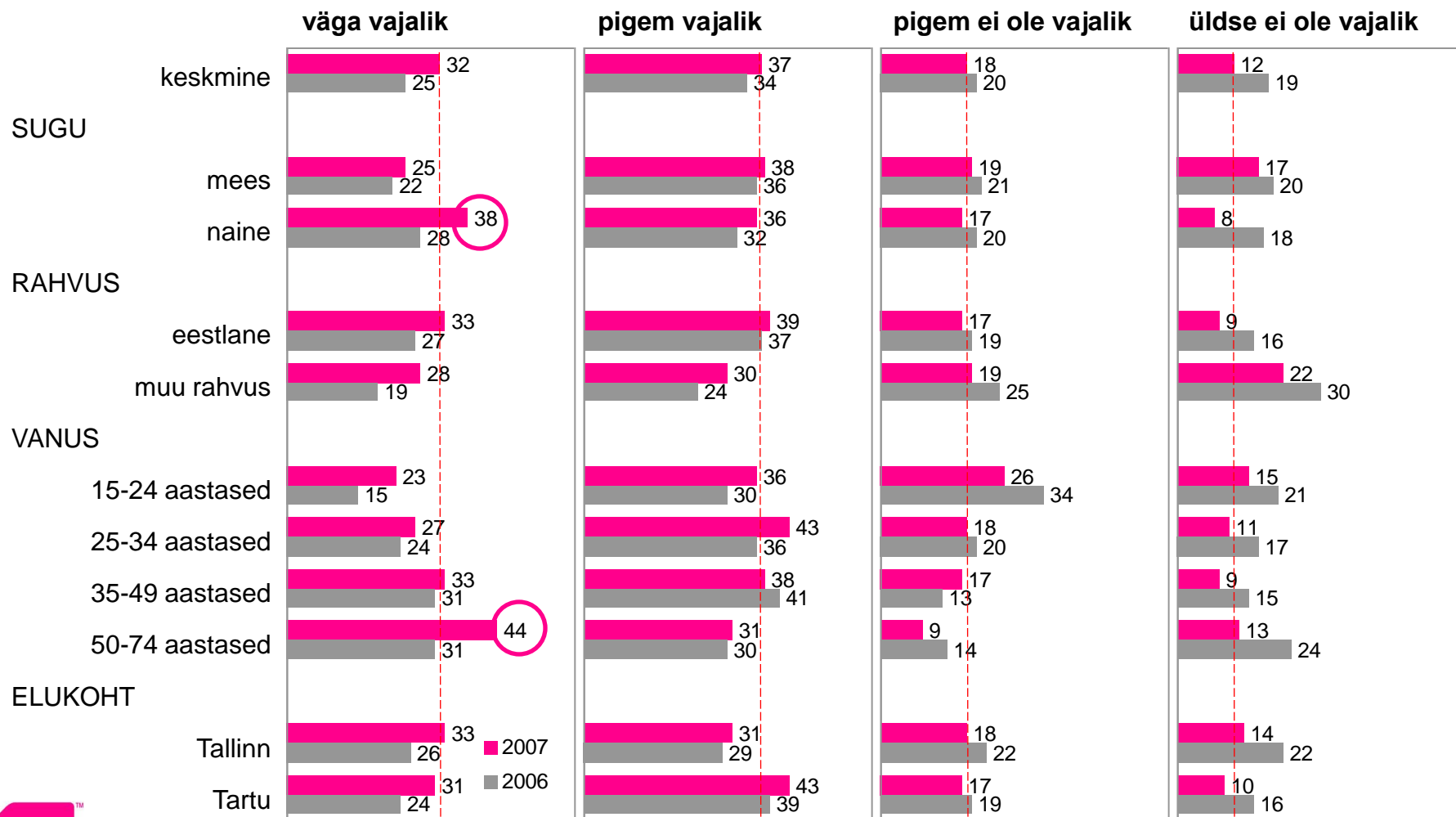
Hinnang jalgrattakiivri kandmise vajalikkusele enda ja laste puhul

% kõikidest vastajatest, n=501

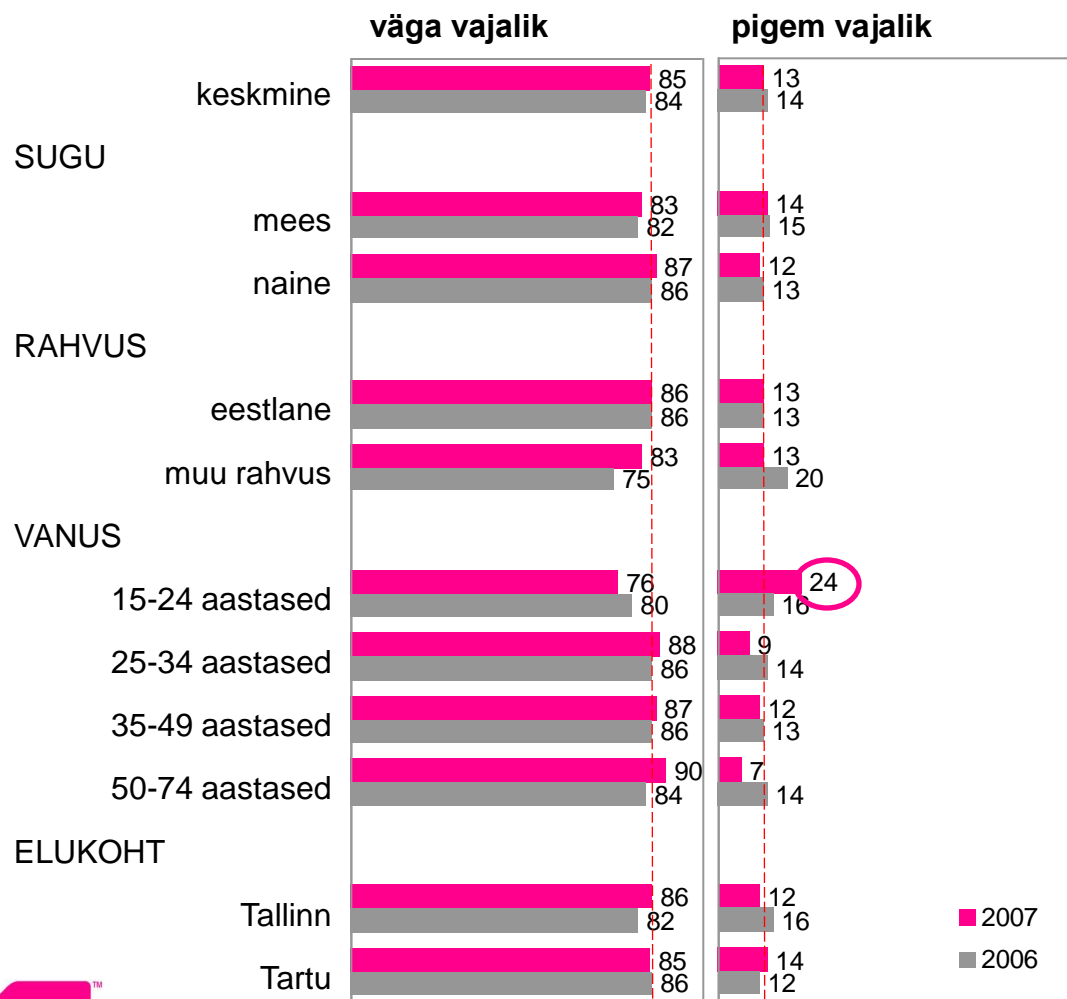
Hinnangud jalgrattakiivri kandmise vajalikkusele enda puhul sihtrühmades

% vastavast sihtrühmast

Hinnangud jalgrattakiivri kandmise vajalikkusele laste puhul sihtrühmades

% vastavast sihtrühmast

jalgratturikiivri kandmine
täiskasvanute ja nende laste poolt

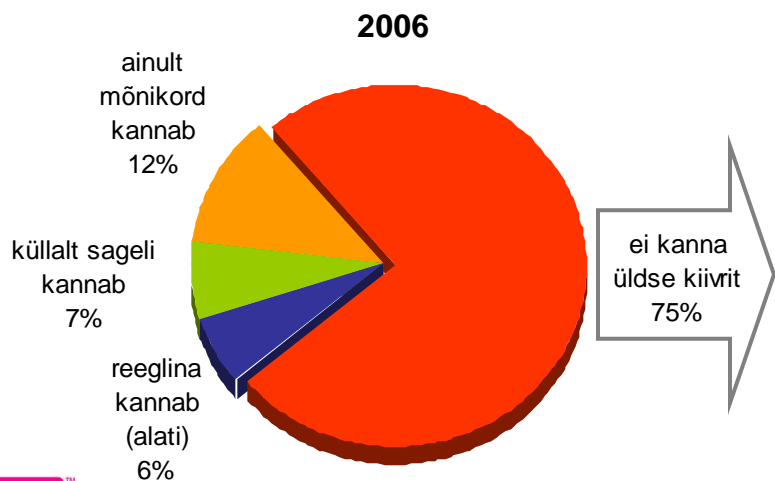
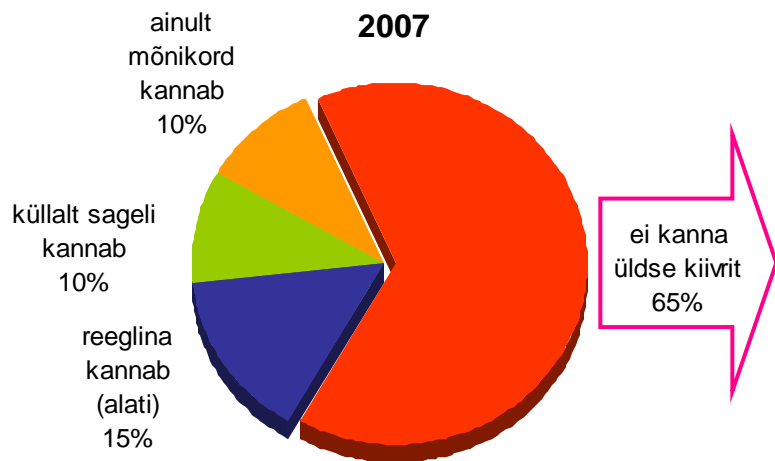

Jalgratturikiivri kandjate osakaal on kasvanud, kuid kiivri kandmine on jätkuvalt harv nähtus

- **Positiivne on see, et viimase aastaga on suurenenud jalgratturikiivri kandjate osakaal** – alati kannab kiivrit 15% 15-74-aastastest jalgratturitest, kuid 65% jalgratturitest ei kanna kiivrit mitte kunagi
 - regulaarseid kiivri kandjad sihtrühmiti ei eristu
 - nende seas, kes kiivrit ei kanna mitte kunagi, on rohkem mitte-eestlasi, 50-74-aastaseid, mitte-töötavaid jalgrattureid. Kõige rohkem on aastaga kiivri mittekandjate seas vähenenud naiste ja mitte-eestlaste ning Tallinna jalgratturite osakaal
- **Iga neljas neist, kes kas harva või mitte kunagi ei kanna kiivrit, põhjendasid kiivri mittekandmist selle puudumisega** – *ei ole kiivrit, ei ole seda ostanud*. 16% ei pea kiivri kandmist vajalikuks või sellest pole kasu ning kümnendik leiab, et *kiiver on ebamugav, ei meeldi, segab või on tülikas*
 - iga viies ei oska põhjendada, miks ta kiivrit ei kanna. Need jalgratturid on võrdselt jagunenud erinevate sihtrühmade vahel
 - kiivri kandmist ei pea vajalikuks mehed ja nooremad jalgratturid. Nooremaealised peavad kiivri kandmist tülikaks
- Kui eelmisel aastal vaid 13% nendest, kes peavad kiivri kandmist väga või pigem vajalikuks, kandsid kiivrit kas alati või sageli, **siis sellel aastal on nende osakaal pea kolmekordistunud**
 - 15-34-aastased näitavad sagedamini oma hoiakut reaalses käitumises, sest nende seas on rohkem neid, kes peavad jalgratturikiivri kandmist vajalikuks ja seda ka kannavad

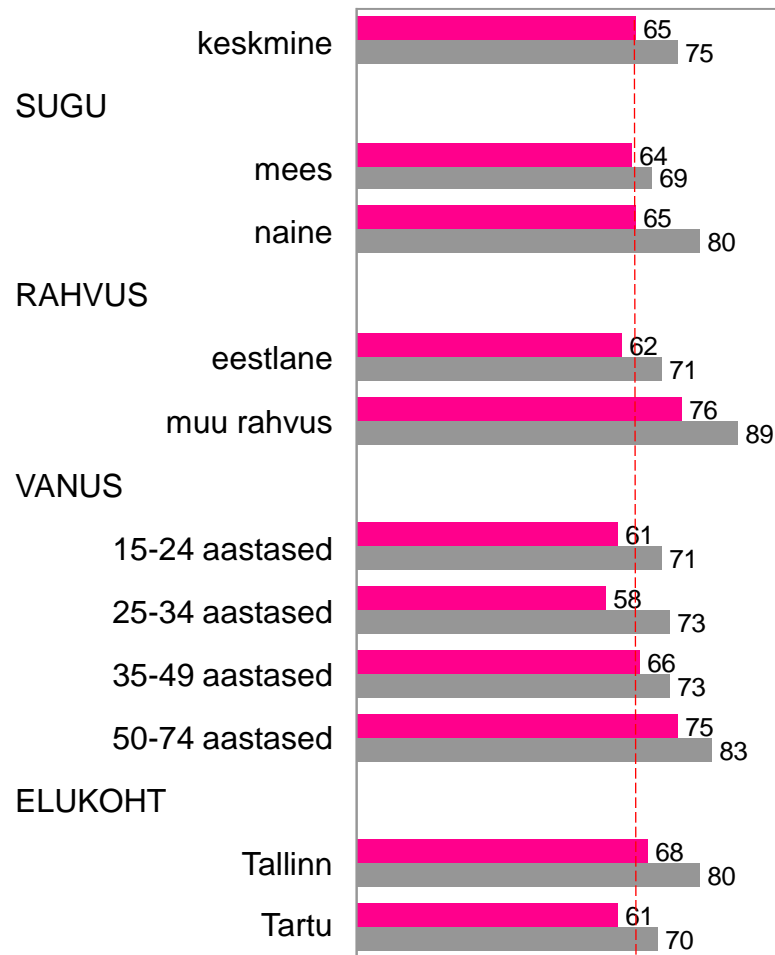
Jalgrattakiivri kandmine jalgrattaga sõites enda puhul

% kõikidest vastajatest, n=501

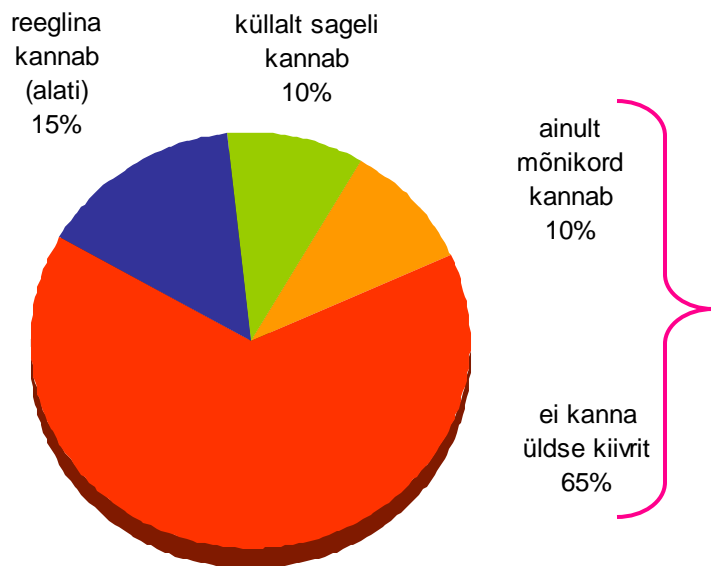
■ 2007 ■ 2006

ei kanna üldse kiivrit

Jalgrattakiivri kandmine jalgrattaga sõites enda puhul

% kõikidest vastajatest, n=501

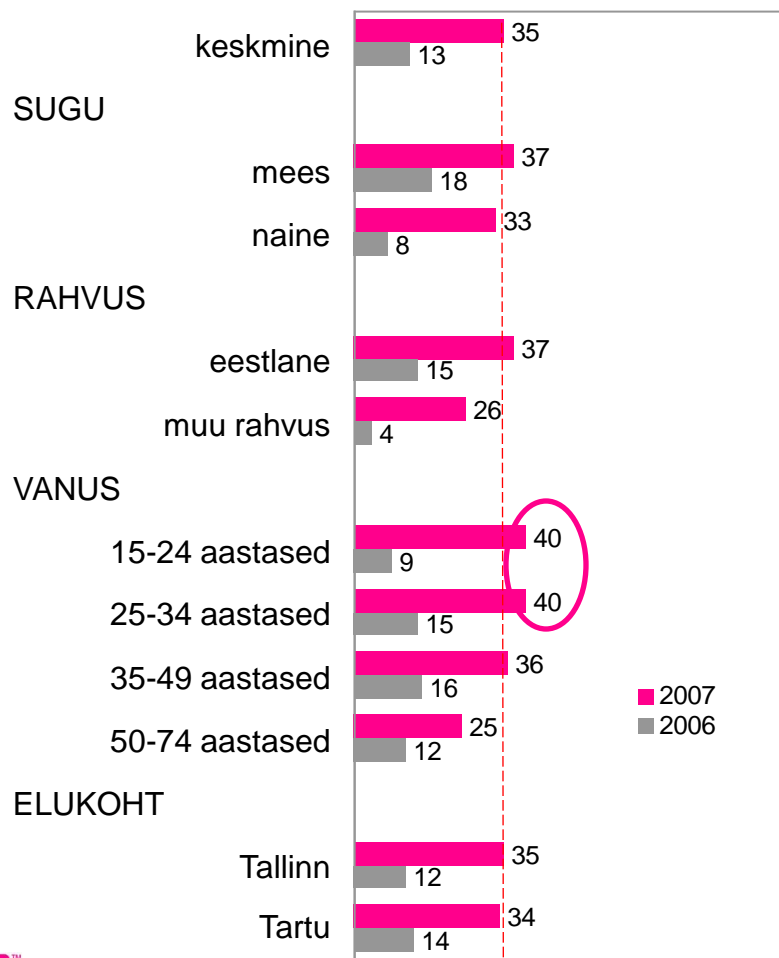
Miks ei kanna kiivrit?

% vastajatest, kes kannavad ise kiivrit mõnikord või ei kannu mitte kunagi, n=374

Positiivse hoiaku realiseerimine käitumises

% vastajatest, kes peavad kiivri kandmist väga või pigem vajalikuks ning kes kannavad ise kiivrit alati või sageli, n=120

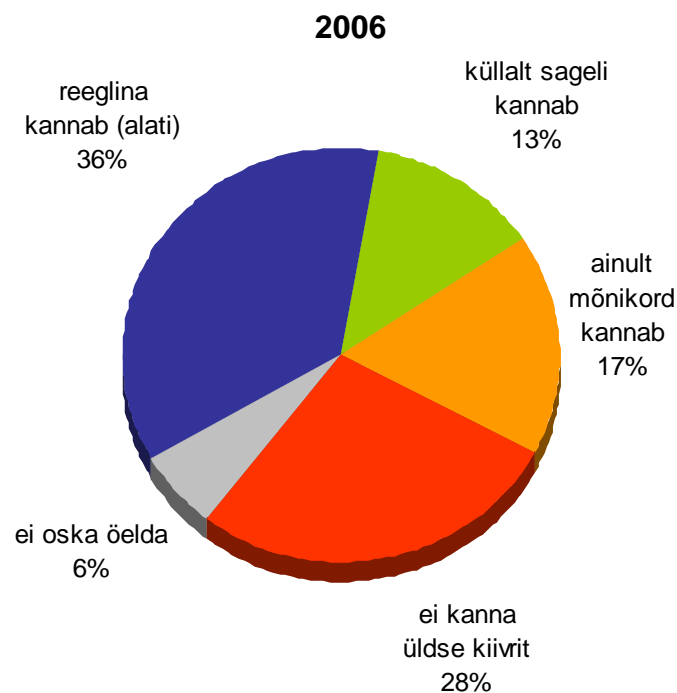
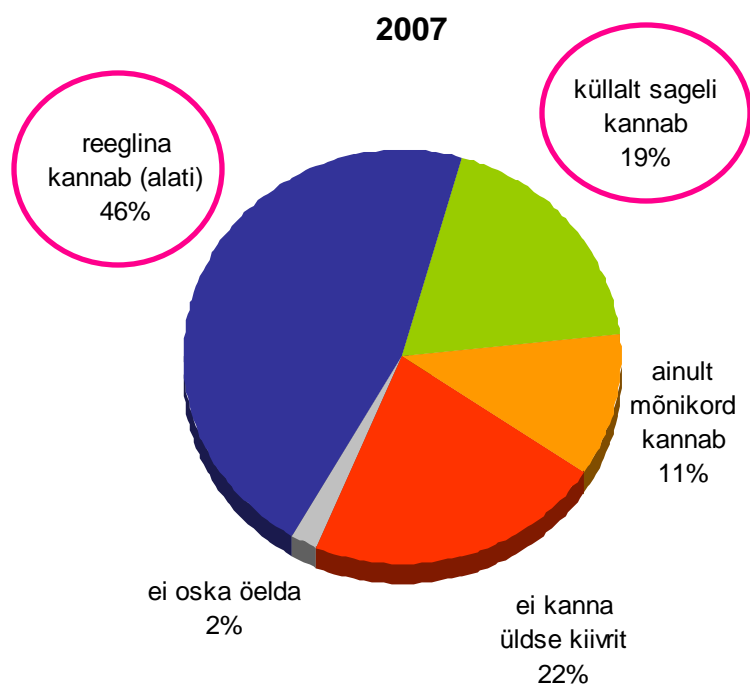

Laste seas on kiivri kandmine muutunud populaarsemaks

- 39% uuritud 15-74-aastastest jalgratturitest on 4-15-aastaseid lapsi. **Ka lapsed on hakanud aktiivsemalt kiivrit kandma – kui eelmisel aastal kandis alati kiivrit pea iga kolmas laps, siis sellel aastal pea iga teine laps.** Samuti on vähenenud mitte kunagi kiivrit kandvate laste osakaal 28%-lt 22%-le
 - rohkem on kiivri kandjaid palgatöötajate ja Tallinna jalgratturite laste seas
 - mitte kunagi ei kanna kiivrit mitte-eestlaste ja nooremate vastajate perede lapsed
- 28% neist, kelle lapsed kas harva või mitte kunagi ei kanna kiivrit, ei osanud oma sellist käitumist põhjendada
- Muud põhjused, miks kiivrit ei kanta, on väga erinevad – 14% põhjendavad lihtsalt kiivri puudumisega ning iga kümnes *ei taha või ei soovi* kiivrit kanda

Jalgrattakiivri kandmine jalgrattaga sõites laste puhul

% vastajatest, kellel on peres 4-15 aastaseid lapsi, n=195

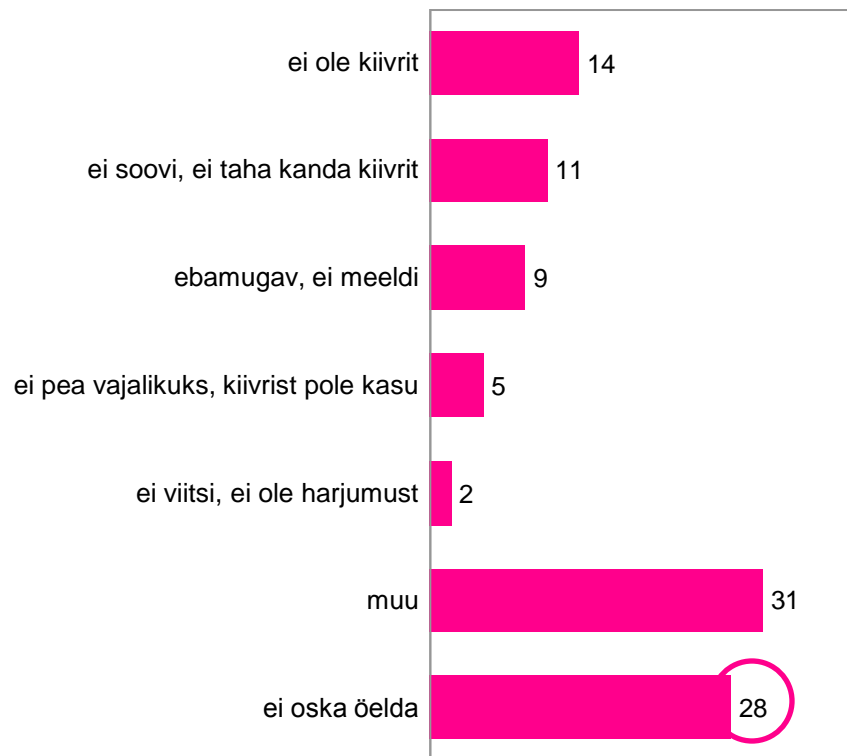
Jalgrattakiivri kandmine jalgrattaga sõites laste puhul

% vastajatest, kellel on peres 4-15 aastaseid lapsi, n=195

Miks ei kanna kiivrit?

% vastajatest, kes kannavad ise kiivrit mõnikord või ei kannu mitte kunagi, n=64

kampaania märkamine ja
hinnang kampaania vajalikkusele

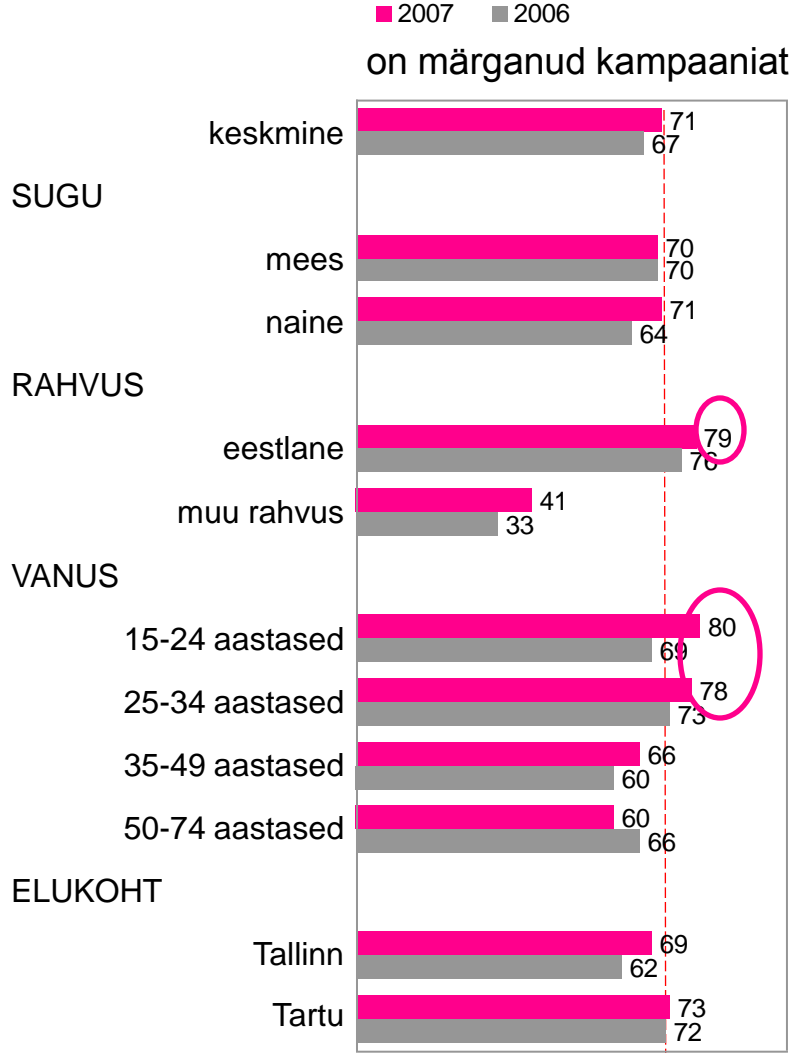
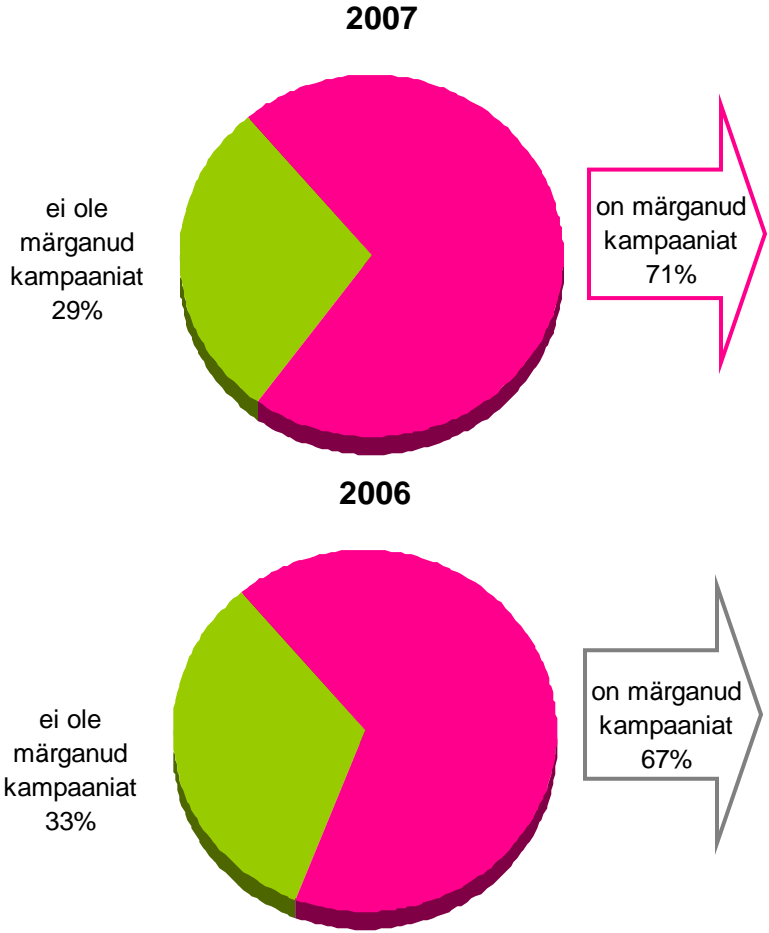

Kampaania “Tegija kannab kiivrit!” märkamine on kõrge

- 71% 15-74-aastastest Tallinna ja Tartu jalgratturitest on näinud või kuulnud liiklusohutuskampaaniast “Tegija kannab kiivrit!”
 - kampaania märkamine oli kõrgem eestlaste ja kuni 34-aastaste seas. Samuti on kampaaniat näinud/kuulnud rohkem kiivrit kandvad jalgratturid
 - võrreldes eelmise kevadega on enim kasvanud kampaania märkamine 15-24-aastaste, mitte-eestlaste, naiste ning Tallinna jalgratturite seas
 - kuigi mitte-eestlaste seas on kampaania märkamine madalaim, on see kõrgem kui aasta tagasi – eelmisel aastal oli reklaami näinud 33%, siis sellel aastal on neid 41%. Võrreldes eelmise aastaga on eeskätt Tartus mitte-eestlaste seas kampaania märkamine kasvanud, sest Tallinnas on see jäänud samale tasemele
- Kõige kõrgem on kampaania välireklaamide märkamine (34%→59%), pea iga teine on näinud kampaaniat televisioonis, kuid selles kanalis on kampaaniat näinud märgatavalt vähem inimesi kui aasta tagasi (59%→45%). Raadiost ja ajalehtedest-ajakirjadest on kampaaniat kuulnud-näinud 14% kampaaniat märganutest
 - võrdselt erinevate sihtrühmade esindajad on televiisori ning välireklaami vahendusel kampaaniast kuulnud-näinud, vaid nooremaealiste seas on nendes kanalites kampaania märkamine kõrgem
 - raadiost on kampaaniat kuulnud vähem inimesi kui aasta tagasi (20%→14%). Selle kanali kaudu on kampaaniast kuulnud rohkem 50-74-aastaseid ja mitte-eestlasi. Muu rahvuse esindajate osakaal on siiski aastaga vähenenud

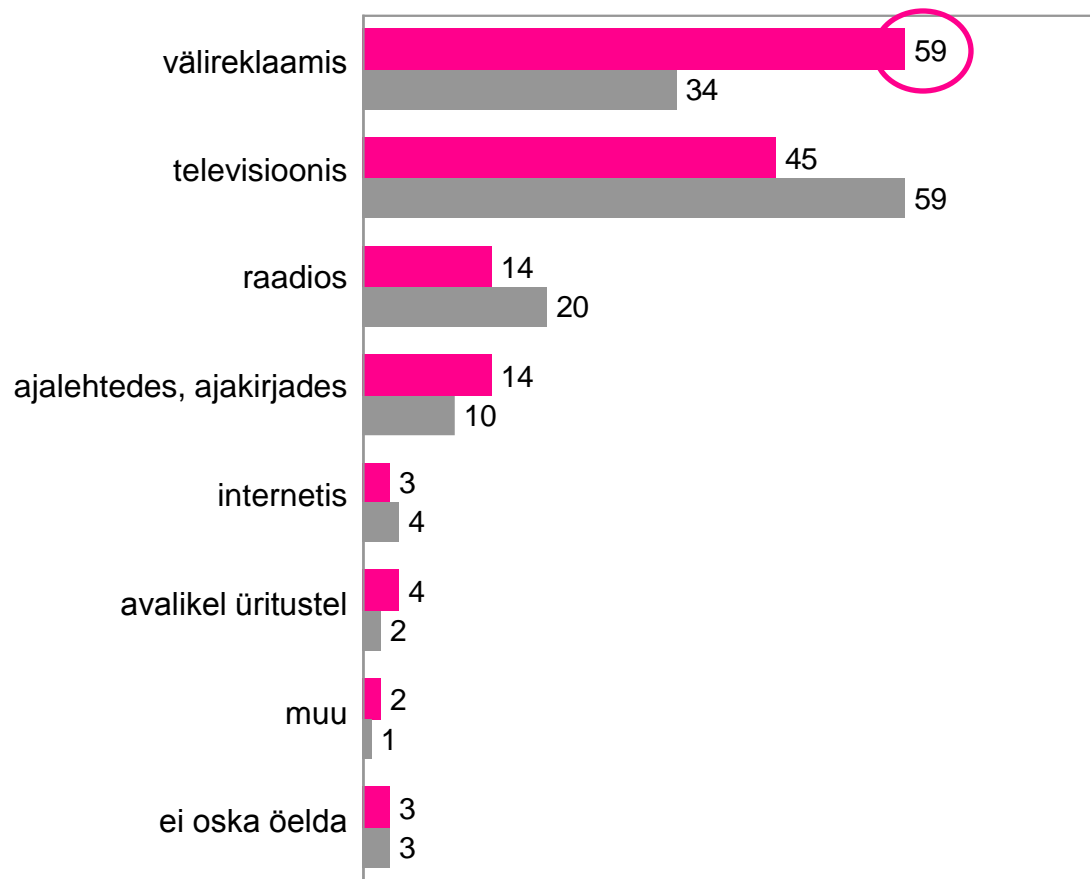
Kampaania “Tegija kannab kiivrit!” märkamine

% kõikidest vastajatest, n=501

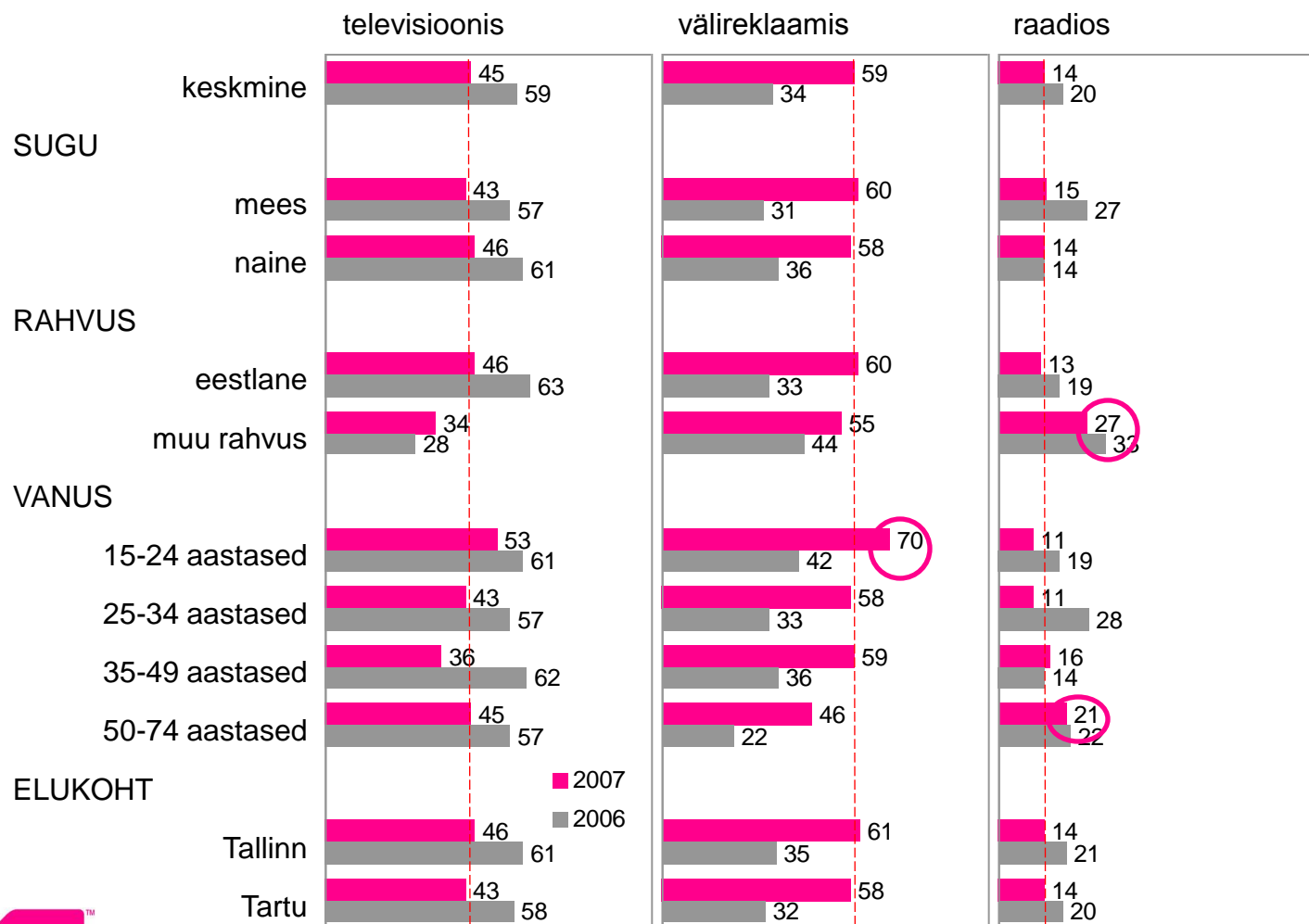
Kampaania märkamise kanalid

% vastajatest, kes on märganud kampaaniat, n=355

Kampaania märkamise kanalid sihtrühmades

% vastajatest, kes on märganud kampaaniat, n=355

Kiivri kandmist propageerivat kampaaniat peetakse vajalikuks

- Valdavalt peetakse kampaaniat vajalikuks ning kampaaniasse väga positiivselt suhtujate osakaal on aastaga kasvanud 35%-lt 39%-le
 - väga vajalikuks peavad kampaaniat üle 35-aastased, kelle seas on kiivri kasutamine veel vähem levinud ning naised. Võrreldes eelmise aastaga on väga vajalikuks pidajate seas märgatavalt suurenenud üle 50-aastaste ning naiste osakaal
 - üsna vajalikuks peavad kampaaniat nooremaelised ja mehed

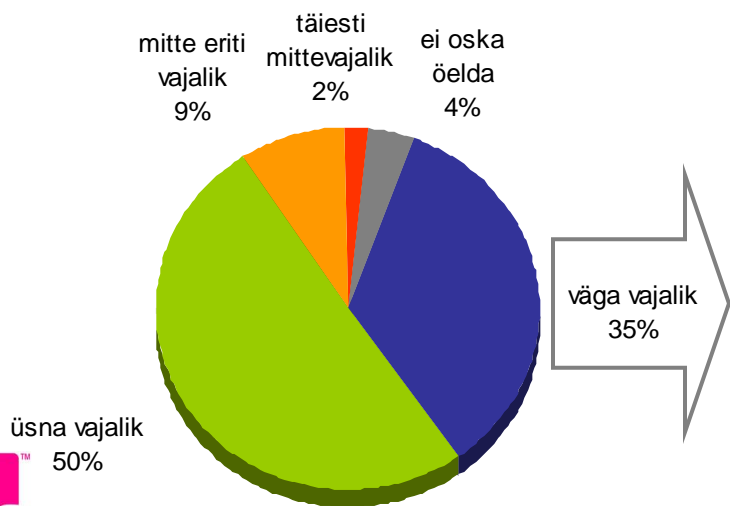
Hinnang kampaania vajalikkusele

% kõikidest vastajatest, n=501

2007

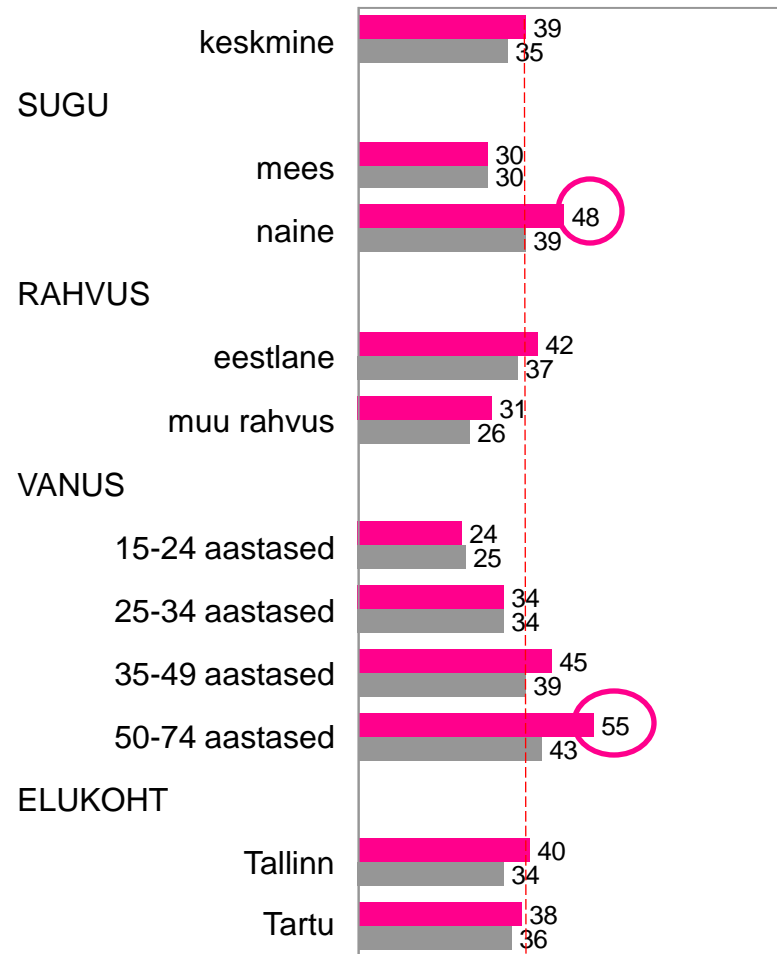

2006

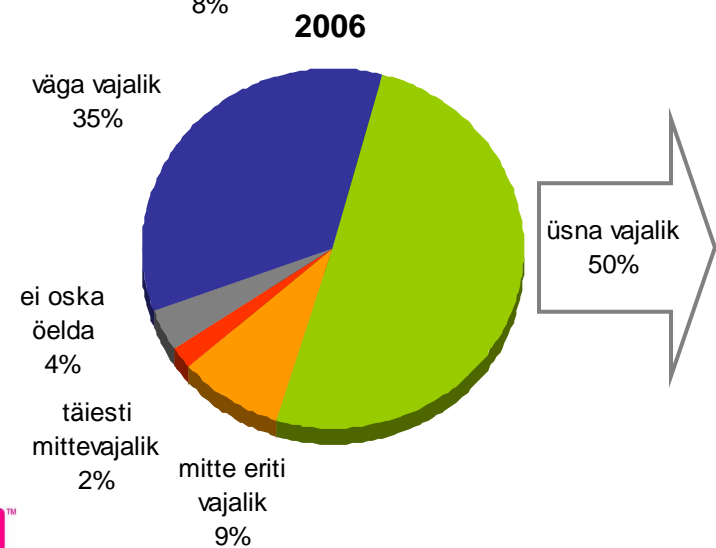
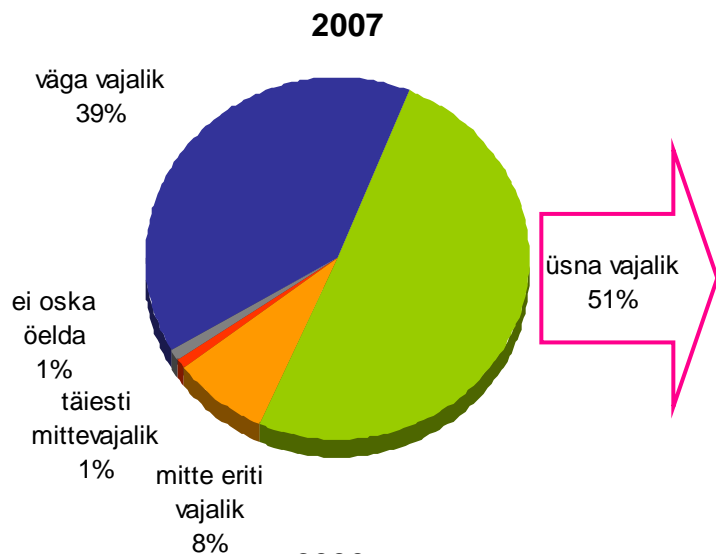
■ 2007 ■ 2006

väga vajalik

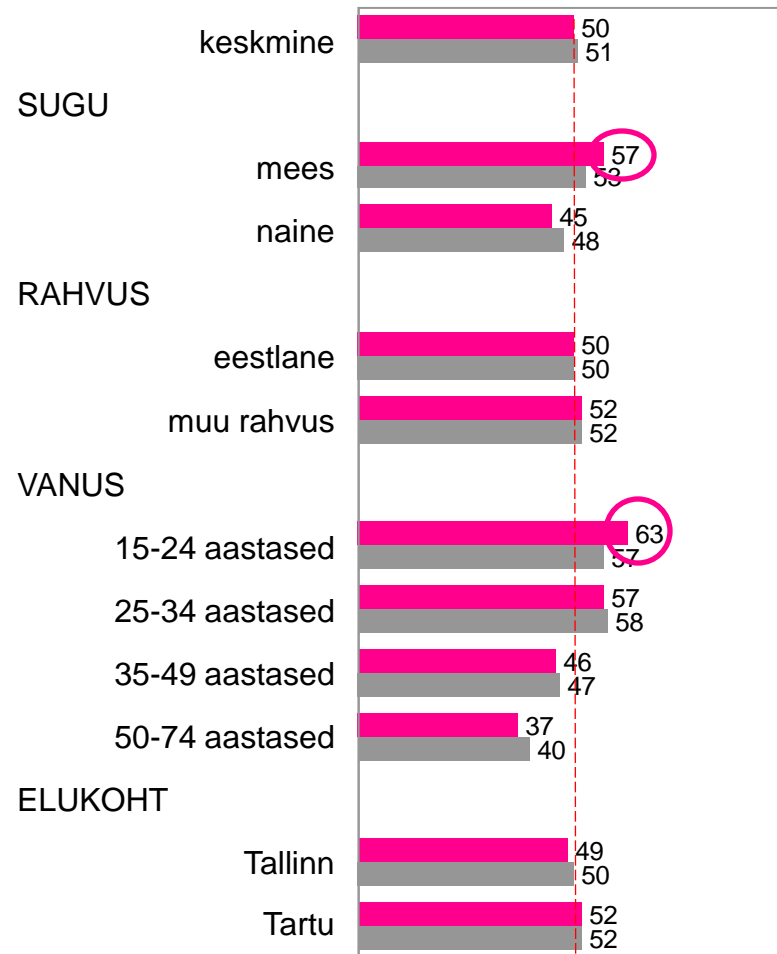
Hinnang kampaania vajalikkusele

% kõikidest vastajatest, n=501

■ 2007 ■ 2006

üksna vajalik

suhtumine kiivri kandmise kohustuslikkusesse on positiivne

- Võrreldes eelmise aastaga on suurenenud nende osakaal (43%-<47%), kellel hinnangul peaks nii lastel kui ka täiskasvanutel olema kiivri kandmine kohustuslik. Peamiselt on muutus toimunud nende arvelt, kes leiavad, et kiivri kandmine peaks olema kohustuslik kuni 16-aastastele
 - võrreldes eelmise aastaga on märgatavalt suurenenud naiste ja vanemate elanike osakaal, kes pooldavad, et kõik kannaksid kiivrit
 - kuigi nooremate osakaal, kes peavad nii laste kui ka täiskasvanutel kiivri kandmist vajalikuks, on väiksem, on siiski aastaga nende hulk 9% võrra kasvanud (30%->39%). Positiivsemalt suhtuvad ka eestlased ja Tallinna jalgratturid
 - vaid kuni 16-aastased peaks kandma kiivrit meeste ja kuni 34-aastaste jalgratturite arvates. Kui kuni 24-aastaste seas on sellise suhtumisega noorte osakaal kahanemas, siis 25-34-aastaste seas on see kasvamas
- 12% Tallinna ja Tartu jalgratturitest leiab, et kiivri kandmine ei peaks olema kohustuslik. Võrreldes eelmise aastaga ei ole nende osakaal muutunud. Nende seas on keskmisest rohkem kuni 24-aastaseid ja õpilasi/üliõpilasi, kelle seas on ka kiivri kandmine vähem levinud

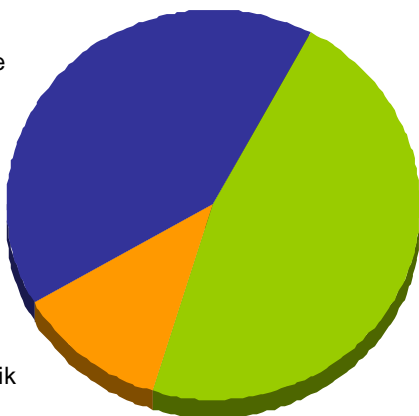
Hinnang jalgratturikiivri kandmise kohustuslikkusele

% kõikidest vastajatest, n=500

2007

... kuni 16-aastastele lastele
41%

... see ei peaks olema kohustuslik
12%

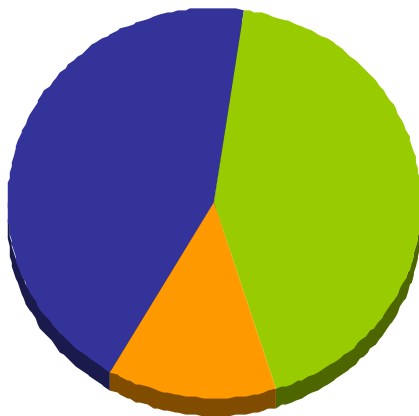

.. nii lastele kui ka täiskasvanutele
47%

2006

... kuni 16-aastastele lastele
44%

... see ei peaks olema kohustuslik
13%

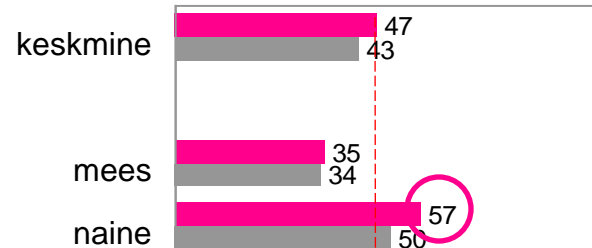

... nii lastele kui ka täiskasvanutele
43%

■ 2007 ■ 2006

nii lastel kui ka täiskasvanutel

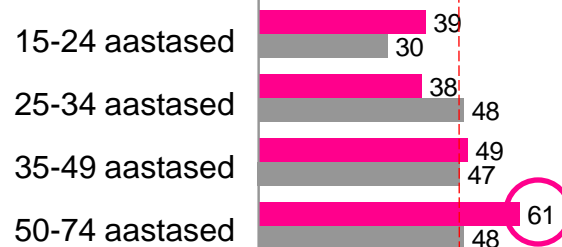
SUGU

RAHVUS

VANUS

ELUKOHT

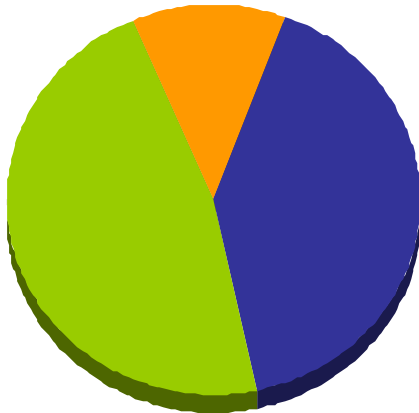

Hinnang jalgratturikiivri kandmise kohustuslikkusele

% kõikidest vastajatest, n=500

2006

... see ei peaks
olema kohustuslik
12%

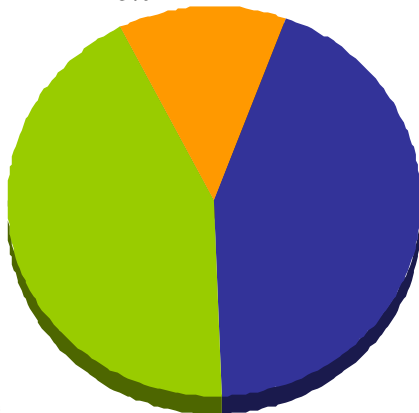

... nii lastele kui ka
täiskasvanutele
47%

... kuni 16-
aastastele lastele
41%

2006

... see ei peaks
olema kohustuslik
13%

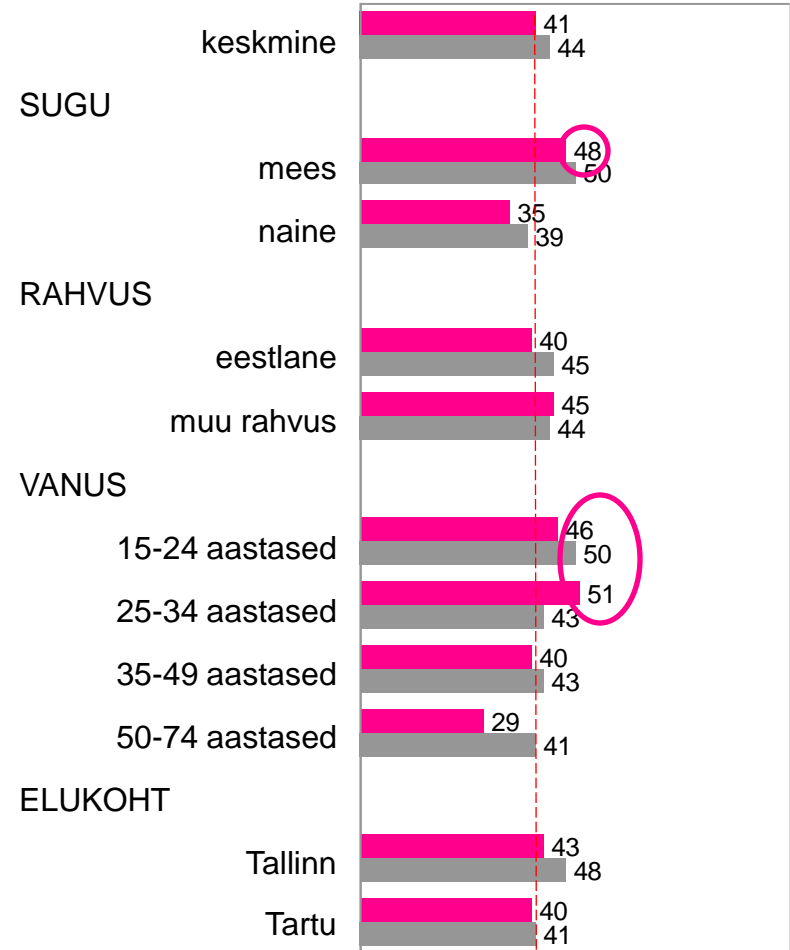

... nii lastele kui ka
täiskasvanutele
43%

... kuni 16-
aastastele lastele
44%

■ 2007 ■ 2006

kuni 16 aastasel lastel

Kokkuvõtteks

- Nii täiskasvanute kui ka laste puhul peetakse kiivri kandmist vajalikuks. Positiivne trend on see, et suureneb nende osakaal, kes peavad täiskasvanute puhul kiivri kandmist väga vajalikuks
- Positiivne hoiak kiivri kandmise suhtes peegeldub sagedamini ka reaalses käitumises, sest suureneb nende hulk, kes reeglina või sageli kannavad kiivrit
- Kiivrit ei kanta peamiselt seetõttu, et seda ei ole ostetud või selle kandmist ei peeta vajalikuks ning ta segab sõitmist
- Liiklusohutuskampaania “Tegija kannab kiivrit!” märkamine on kõrge ning võrreldes eelmise aastaga on kampaaniat näinud-kuulnud inimeste osakaal kasvanud veelgi. Kõige sagedamini on nähtud välireklaame, televisiooni osakaal on märgatavalt väiksem. Valdavalt peetakse sellise kampaania korraldamist vajalikuks
- Kuigi kampaania märkamine mitte-eestlaste seas on aastaga kasvanud, on see jätkuvalt märgatavalt madalam kui muudes sihtrühmades. Ka kiivri kandmist väga vajalikuks pidajate hulk on mitte-eestlaste seas kasvanud, kuid oma positiivset hoiakut nad tegelikus käitumises ei realiseeri, sest kiivrit mittekandvate inimeste osakaal on üks suurimaid. Kiivri mittekandmist ei oska nad ka põhjendada.
- Kiivri kandmise kohustuslikuks muutmisesse suhtutakse positiivselt ning kasvab nende osakaal, kes leiavad, et kiivri kandmine peaks olema kohustuslik nii lastele kui ka täiskasvanutele

projekti töörühm ja kontaktandmed

■ Töörühm:

- Uuringu kava ja aruande koostajad: Kristina Randver
- Küsitlustöö koordineerija: Heli Luik
- Programmeerimine: Kalev Mitt
- Andmetöötlus: Kalev Mitt

■ Kontaktandmed:

- Telefon: 626 8519
- Faks: 626 8501
- E-mail: kristina.randver@emor.ee
- E-mail (üld): emor@emor.ee
www.emor.ee
- Aadress: Ahtri 12, VI korrus
10151 Tallinn

vabad

vastused